

Nekünk a tehetségekkel nagyon jól kell gazdálkodnunk! Szerencsére a tavalyi fizetésemelésnek köszönhetően, már egyre több jelentkező akad a meghallgatásainkra.

– *A mindennapi teendők mellett mit tart a legnehezebb feladatának?*

– Nem könnyű erre válaszolni. Talán azt, hogy az ember a zenekarban meglévő sokféle, s időnként ellentétes igényt összehangolja, s képes legyen úgy táplálni az egyéni ambíciókat, hogy ezáltal a társulat váljon még jobbá és jobbá. Sokszor emberpróbáló feladat, sok türelem, belátás és empátia kell hozzá.

– *A vidéki együttesek élete, működése sok szempontból nehezebb, mint a fővárosi társulatoké. Miskolcon milyen helyi, speciális problémákkal kell még szembenézni?*

– A város jellegéből, a lakosság összetételéből következik, hogy az úgynevezett „magas kultúra” iránt kevesebben érdeklődnek, mint máshol. Ez a kisebb közönségréteg azonban roppant kitartó, s nagyon igényes. Elvárásaiknak megfelelni

bizony nem könnyű feladat. Egy szezonban 35 felnőtt koncertet adunk bérleti szorozatokban, ill. bérletszünetes formában, telt házak előtt. Szintén gond az is, hogy messze van a nyugati határ. A miskolci zenekar turnéi így költségesebbek, mint az ország másik felében működő együtteseké. Több költséggel jár minden utazásunk, így jobban kiesünk a szórásból. Viszont ezt igyekszünk különleges programokkal ellensúlyozni. Így 30–35 programot tanulunk meg egy szezonban, ami azt jelenti, hogy szinte minden hétre jut egy. Az állandó tanulási kényszernek köszönhetően pedig az együttes gyorsan és eredményesen tanul, nagyon fegyelmezett, s óriási a rutinja.

– *A Miskolcon végzett, sokszor igazán nem könnyű munkájáért augusztus 20-án átvehette a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét.*

– Nagyon meglepett ez az elismerés. Miskolc ugyanis nem az a hely, ahol záporoznak a kitüntetések. Boldoggá tett, magam miatt és azért is, mert ez valóban

azt jelenti, a város értékesnek tartja a zenekarnál folyó munkát. Nyáron egyébként újabb öt esztendőre kaptam meg a zenekari igazgatói kinevezésem, s szeretném igazán jól, tartalmasan tölteni ezeket az együttesnél töltött, utolsó esztendőket.

– *A következő öt esztendőre szóló megbízást már nem vállalná el?*

– Nem, mert szerintem ilyen szempontból is ráfér majd az együttesre a frissítés. Én ugyan igyekszem arra törekedni, hogy az évtizedek alatt kialakult rutinom ne ölje meg az új ötleteket, s továbbra is próbálok nyitott maradni a világra, de úgy gondolom, ezt a hivatást is tudni kell abahagyni. A következő öt esztendőben minél több hosszú távú projektet indítok majd el, s persze szeretnék néhány maradandó dolgot is hagyni magam után. De ha a megbízásom letelt, át kell adnom a stafétát az új elképzelésekkel, friss energiával teli fiataloknak, hiszen ez szolgálja a zenekar érdekét, s ez az, ami a legfontosabb!
R. Zs.

„Itt a kulturális rendszerváltás ideje”

Horváth Zsolt, az új pécsi zenekari igazgató igyekszik mindenre felkészülni

Új struktúra, minőségi javulás, jobb marketing, jelentősebb fővárosi jelenlét, törzsközönség-növelés – számos olyan terv és elképzelés, amely segíthet abban, hogy a Pécsi Szimfonikus Zenekar új pozíciót szerezzen a magyar és nemzetközi zenei életben. Az együttes július 1-jétől kinevezett zenekari igazgatója, Horváth Zsolt rengeteg ötlettel és hatalmas energiával látott neki a zenekar jubileumi szezonjának szervezéséhez, s igyekszik minél előbb felkészülni a következő, nehéz évekre.

Úgy véli ugyanis, a kulturális rendszerváltásnak most van itt az ideje.

– *Több éves zenekari munka és tanítás után ült át a „másik oldalra”, az íróasztal mögé. Amikor kidolgozta zenekari igazgatói koncepcióját, mi volt a kiindulópont, a fő irányvonal?*

– Nagyszerű nálunk a zenészképzés, évről évre kiváló muzikusok hagyják el a főiskolákat, a remek egyéni kvalitások azonban nem mutatkoznak meg igazán az együttesek teljesítményében. A magyar zenekarok többségének szerkezeti-szervezeti felépítésében mutatkozó alapvető hiányosságok, az évek óta jellemző alulfinanszírozottság nem teszi lehetővé az optimum elérését. Zenekaraink a rendszerváltás előtti reflexek alapján működnek – miközben az elmúlt 13 évben gyökeresen megváltozott a környezetünk –, így rosszul reagálnak a pi-

ac kihívásaira. Muzsikusként idegenkedünk a fogalmaktól, pedig piaci vonatkozásban egy zenekar a szolgáltatási szektor szereplője, s versenytársa valamennyi kínálat, mely a szabadidős piacon jelentkezik. A Pécsi Szimfonikusokat Magyarország legjobb vidéki együttesének tartom, olyan zenekarnak, amely néhány fővárosi együttesrel is sikerrel veszi fel a versenyt. Az utóbbi évek munkájának köszönhetően úgy vélem, társulatunk minőségi robbanás előtt áll. Remek muzikusaink vannak, akik hajlandóak alaposabban, koncentráltabban dolgozni a holnap sikeréért. Megfelelő anyagi támogatással ez az együttes szárnyalni tudna!

– *Egy jó zenekari igazgató egyik ismérve pedig az, hogy szponzorokat, támogatókat gyűjt, egyszóval sok pénzt szerez...*

– Természetesen szeretnék lényegesen kedvezőbb anyagi háttérrel teremteni az együttesnek, de a pénzszerzés valóban csak az egyik – ha nagyon lényeges része is – a tevékenységemnek. A kezdő és legfontosabb lépés azonban az, hogy a Pécsi Szimfonikus Zenekar, mint intézmény, működése minden paraméterében professzionális legyen. Legfontosabb eleme természetesen, hogy kiváló teljesítményt nyújtson a zenekar, hiszen egy jó minőségű együttesnek egyszerűbb támogatókat szerezni. Ahhoz, hogy a legjobbak legyünk, zeneigazgatónk, *Hamar Zsolt* művészi munkája, együttesépítése mellett én igyekszem előteremteni, megszervezni minden mást. Fontos például kialakítani azt is, hogy az együttes művészeti taná-

csában valóban azok üljenek, akiknek ott a helyük, a szólamvezetők az arra legalkalmasabb muzsikuskok legyenek, akik nem csak adminisztrációs munkával foglalkoznak, hanem a valódi zenei irányítással is. Amikor nekiláttam az igazgatói feladatoknak, arra törekedtem, hogy ezek a funkcionális elemek rendben legyenek. Emellett roppant lényegesnek tartom a valós menedzsment és az egyedi arculat megteremtését is. Mindez nálunk – akárcsak a vidéki zenekarok legtöbbszörénél – jelenleg nem létezik. Nincs rá pénz, s persze ember sem. Hiába 350 millió forint az éves költségvetésünk, ennek a kilencven százaléka bér, s ebből nem jut marketinges státuszra, reklámra. Pedig ezek nélkül szinte lehetetlen megteremteni az együttesek társadalmi beágyazottságát.

– *Az állami finanszírozás – ha elég alacsony is – de minden együttesnek jár, függetlenül attól, hogy kinek mekkora a törzsközönsége.*

– Ezt én nonszensznek tartom. A sok szereplős, forráshiányos magyar zenekari élet a jelenlegi formájában már nem tartható fenn sokáig, a közelgő EU-csatlakozás a kulturális életben is számos ponton indukál változásokat. A következő tíz esztendőben újra kell gondolni valamennyi zenekar működési környezetét, tulajdonosi körét, s ennek kapcsán zenekarok megszűnésére is fel kell készülnünk. Azok az együttesek lesznek jó helyzetben, akik a legkorábban teszik meg a megfelelő lépéseket. Én már most igyekszem felkészülni erre a helyzetre, s kialakítani a legjobb struktúrát a Pécsi Szimfonikusok számára.

– *Melyek az első lépései?*

– Számba kell venni és újra kell gondolni egy közönségbarát, a marketinget nem mint reklámeszközt, hanem szervezési elvet magáénak valló szimfonikus zenekari működést. A sikeres működés alapfeltétele természetesen a magas szakmai minőség. A többi hazai együtteshez hasonlóan a mi zenekarunk is sokat jár külföldre muzsikálni: évente négy hónapot töltünk Európa, Amerika országútjain. Sajnos, nem azért, mert annyira különlegesek vagyunk, hanem mert olcsó középkelet-európai szolgáltatóként megbízható színvonalat nyújtunk. Az EU-csatlakozás során alapvetően megváltozik a piaci környezetünk, így a versenytársi kör is. A meghívásokat majd elsősorban a zenekar image értéke határozza meg s a nyugati zenekari élethez hasonlóan – le-

számítva a kiemelt „A” kategóriás együtteseket – a működés döntő többsége a törzsközönséghez kapcsolódik, melyet kiegészít az image-ra is erős hatást gyakorló egy-két nívós turné. A minőségi fejlődés érdekében tehát a szakmailag megalapozatlan haknikat leállítottam.

– *S mit szolt ehhez a társulat? Hiszen az alacsony fizetések mellett a napidíjakból befolyó pénz is sokat számít...*

– Elfogadták a döntést. Amikor a különböző reformok kidolgozását elkezdtük Hamar Zsolttal, terveinkről szavazást rendeztünk a zenekarban, s ezekre az együttes döntő többsége igennel voksolt. A zenekari igazgatói pályázatomat is látták, a szabályok szerint személyemről is szavazott a zenekar, s ezekkel az elképzelésekkel, reformokkal együtt fogadtak el engem.

– *Az ön terveinek lényeges eleme a társadalmi beágyazódás. Jelenleg mekkora a zenekar törzsközönsége?*

– Ezeröttszáz bérletet adunk el egy 165 ezres városban. Más együttes törzsközönségéhez képest ez nem kevés, de ha arra gondolok, hogy Pécsen 120 ezer ember nem is hallott rólunk, akkor ez a szám elkéserítő! Már csak amiatt is, mert nehezíti a pénzszerzésünket. Egy politikus olyan ügyet támogat, amely széles társadalmi réteg számára lényeges. Nem fog – hiába ígérgetik már kerek száz esztendeje – hárommilliárd forintért koncerttermet építtetni ennek az ezeröttszáz embernek. Ráadásul a törzsközönségünk nagy része

nyugdíjas, a koncerteken elvéve látni fiatalokat. Ki fog tíz év múlva ott ülni majd az estjeinken?!? A legfontosabbnak azt tartom, hogy a szegmentált bérletvásárlói kör építése mellett sokkal többen ismerjék az együttes nevét, erősödjön a zenekart szimpátiával övezők köre, s az estjeink legyenek olyan lényeges társadalmi események, melyeken a helyi nobilitásnak illik ott lennie. A Pécsi Szimfonikus Zenekarnak húsz esztendei működése alatt nem voltak szponzorai. Nem vagyunk benne a PR-ral foglalkozók telefonkönyvében, kósza ötletként sem jutunk eszükbe. Ezen minél előbb változtatni kell! Természetesen ehhez alapfeltétel, hogy a zenekart valódi menedzsment irányítja: az első lépés már megtettük, sikerült elérnem, hogy ősztől legyen egy programmenedzserem és egy marketingmenedzserem.

– *S úgy hallom, a húsz éves évfordulót már új névvel is ünnepli a zenekar...*

– Valóban, a terveink gyakorlatilag a zenekar újrapozicionálását jelentik. Ehhez új arculatra van szükség, s ehhez új név is társul, bár egyelőre még a fenntartónkkal, az önkormányzattal folytatunk erről egyeztetést. De valószínűnek látszik, hogy 2004. január 2-án, az ünnepi koncerten már új névvel lépünk a közönség elé. Úgy vélem, így könnyebb lesz elfogadtatni itthon és külföldön is azt, hogy ez már egy másik együttes, nem az, amelyet eddig ismertek. Más teljesítményt nyújt és mások az igényei is. Az építkező

Muzsikálás, menedzsment és tanítás

Horváth Zsolt három élete

műhelymunka érdekében augusztustól pedig olyan évadot kezdünk, amelynek során egy-egy koncertre kéthetes periódusokban készülünk. Nem négy-öt, hanem tizennégy próbával játszunk el egy hangversenyt. Így talán még hamarabb megvalósul, s hallhatóvá válik az együttes minőségi javulása.

– *Mindez repertoárújítással is jár?*

– A koncertjeink programjára eddig sem lehetett panasz *Szkladányi Péter*nek köszönhetően. Komoly zenetörténeti tudással bírt, remekül ismerte a zeneirodalmat, s az a műsor, amelyet összeállított, minden területet lefedett. Megkérdőjelezhetetlen ízléssel dolgozott, bár a piac igényeire ő sem volt tekintettel. Mi most szeretnénk egy széleskörű felmérést készíttetni Pécsről arról, ki mit tud rólunk, s milyen műveket hallana szívesen a zenekar előadásában. Így végre szegmentáljuk a közönségünket.

– *S hol adják elő ezeket a válogatott programokat? Új helyszíneken is bemutatkoznak a következő szezonban?*

– Ősztől sokat játszunk Pécsről és a környező régióban is. Nagyon lényegesnek tartom, hogy ismét lesz fővárosi bérletsorozatunk, s a tervek szerint az évadban hét hangversenyen lépünk a budapesti publikum elé.

– *Milyen közönségréteget céloznak meg? Miben tudnak ezeken a koncerteken mást nyújtani, mint a többi fővárosi zenekar?*

– A budapesti bérletsorozatunk iránti érdeklődést elsősorban Hamar Zsolt zeneigazgató úr szakmai rangjára, image-ára építjük. Az ő vezetésével úgy vélem, estéről estére megtaláljuk majd azt a háromszáz embert, akik az óriási budapesti kínálat ellenére egy innovatív együttes, a Pécsi Szimfonikusok produkcióját választják. A lényeg azonban a jelenlét. Egy vidéki együttes számára nagyon fontos, hogy a nagybetűs fővárosi kulturális életnek is a szereplője legyen. A kultúrpolitikában pedig szintén a budapesti események számítanak elsősorban. Ahhoz, hogy felhívjuk önmagunkra a figyelmet, szükség van látványos, nagy hírveréssel járó fővárosi rendezvényekre.

– *Hogyan látja a magyarországi zenekarok jövőjét?*

– Azt gondolom, a jelenlegi helyzet fenntarthatatlan. Pécs városa akkora, mint egy budapesti kerület, mégis egyedül finanszíroz egy száz fős zenekart. Ez irdatlan terhet jelent, s Nyugat-Európában nem

Mindig úgy gondolta – már akkor is, amikor még csak zenei tanulmányokat folytatott –, hogy életében a muzsikálás mellett a tanítás és a menedzsment is fontos szerepet játszik majd. *Horváth Zsolt*ot ugyanis a trombitálás mellett fiatalkorától érdekelték ezek a tevékenységek is. Nagyon élvezte a szervezőmunkát, középiskolásként big bandet hívott életre, s az együttesrel még a Ki Mit Tud-on is sikerrel indultak.

A fiatal művész a pécsi zenei szakközépiskolát végezte el, *Neumayer Károly*, *Tamás János* és *Pecze István* növendékeként, s 1990-ben érettségizett. Már ezek alatt az évek alatt több zenei versenyen szerzett díjakat, s az iskola befejeztével külföldön tanult tovább, a Bécsi Zeneakadémián. Már ekkor is foglalkozott zenekari menedzsmenttel, *Günther Beer* volt a tanára, s roppant mód élvezte a császárváros nyüzsgő zenei életét. Igyekezett mindenütt mindent ellesni. Amellett, hogy operába, hangversenyekre járt, gyakorta muzsikálhatott a Bécsi Szimfonikus Zenekarban. Hat esztendő elteltével azonban úgy döntött, hazajön, itthon akarja folytatni az életét, s jelentkezett a Pécsi Szimfonikus Zenekar próbajátékára. Elnyerte az állást, s nemcsak az együttes tagja lett, hanem a Pécsi Művészeti Szakközépiskola trombitatanára is. Egy évvel később már a zenekar szakszervezeti vezetőjévé választották a muzsikusok. Számos szervezőmunkában is részt vett, alapító tagja volt 1997-ben a Nemzetközi Trombitás Napoknak és a Cziffra György Emlékfesztiválnak. A Magyar Trombitás Szövetségnek 1998-ban lett az alelnöke. Ekkor határozta el azt is, hogy előbb-utóbb, de megpályázza a zenekari igazgatói állást is. Tavalay szerzett másoddiplomát a Pécsi Tudományegyetem marketing-menedzser szakközgazdász szakán. Az utóbbi időszakban a Pécsi Szimfonikusok zeneigazgatójával, *Hamar Zsolt*tal együtt számos különböző reformkonceptiót dolgozott ki.

Szkladányi Péter, aki 18 esztendőn át volt az együttes zenekari igazgatója, 2002. december 31-i hatállyal mondott le posztjáról. Horváth Zsolt 2003. februárjában megbízott vezetőként kezdett neki a munkának, majd megpályázta az állást, s több jelentkező közül végül ő nyerte el a posztot. Így július 1-től az együttes kinevezett zenekari igazgatója. Azt sajnálja a legjobban, hogy emiatt már hónapok óta nem muzsikálhat, nagyon hiányzik neki a trombita, s bízik abban, hogy ősztől egy-egy produkcióban majd ismét visszaülhet az együttesbe. A szívének másik kedves tevékenységét, a tanítást is kénytelen volt csökkenteni, de lemondani semmiképp sem szeretne róla, hiszen az utóbbi három évben az ő növendékei szereztek meg az országos trombitaversenyek első díjait.

is talál ilyen fenntartási rendszert az ember. Magyarországon sem látok más utat, mint a szélesebb társadalmi körre támaszkodó működtetést, s így több szereplő között valóban sokkal arányosabban oszlik meg egy-egy együttes fenntartási költsége. A jelenlegi helyzet – a Nemzeti Filharmonikusok vagy a Magyar Állami Operaház kiemelt finanszírozása – óriási leszakadást idézett elő a költségvetést illetően az együttesek között, s még inkább ellehetetlenítette a vidéki zenekarok életét. Megfizethetlenné váltak a szölisták, s persze a tehetséges fiatal muzsikusokat is könnyű elcsábítani a jóval magasabb fizetésekkel. Valóban, azt az időszakot éljük, amikor végig kell gondolni, hogy melyek a versenyképes működés feltételei, s talán mindezt tekinthetjük úgy is, mint egy megkésített kulturális rendszerváltást. Persze,

meg kell találni mindehhez a megfelelő anyagi háttérrel. A vidéki városoknak, így Pécsnek sem lesz az együttes fenntartására több pénze. Ezért a közeljövőben lehetőség szerint bővíteni szeretnénk a tulajdonosi kört, így javítva az együttes budget-ét. Meg kell találnunk azt a biztos háttérrel, amelyben a muzsikusok bére versenyképes a többi együttesével. Erre jó esély kínál a közigazgatási reform, melynek úgy vélem, legkésőbb 2010-re meg kell történnie. Számunkra ez a kijelölt út. Ehhez persze megfelelő marketingre is szükség van. Targyaltam a Pécsi Rádióval, s azt már sikerült elérnem, hogy minden vasárnap játsszák le egy-egy koncertünk felvételét, emellett pedig sok interjú készüljön muzsikusainkkal, meghívott művészeinkkel. Talán a Pécsi Televízióval is születik majd hasonló megállapodás...

– A jó marketinghez, akárcsak a háborúhoz, három dologra van szükség – pénzre, pénzre és pénzre... Honnan teremti elő az ehhez szükséges anyagi háttérrel?

– Münchhausen-módra, igyekszünk a saját hajunknál fogva kihúzni magunkat a bajból. Arra törekszünk, hogy nagyon kevésből is a maximumot hozzuk ki. Sokan ingyen, baráti szívességből segítenek. Tudom, ez nem hosszú távú megoldás, de bízom a gyors áttérésben.

– Az önkormányzat tavaly azt állította, nagyobb anyagi támogatással igyekszik segíteni abban, hogy a pécsi zenekar még

jobb teljesítményt nyújtson. Mi lett a béért pénzrel?

– A polgármester valóban tett ilyen ígéretet, de az ötvenszázalékos közalkalmazotti fizetésemelés elvitte az általuk erre szánt összeget. S bár valóban, szeptember 1-től nálunk is minőségi bérpótlék bevezetésére kerül sor, de nem akkora összeggel, mint amelyről az egykori, önkormányzati előterjesztések szóltak. Annak azonban mégis örülök, hogy legalább a bérstruktúrába belekerült a minőségi bérpótlék. Remélem most már be van betonozva...

– S hogyan fogják ezt a bérpótléket elosztani?

– Szeptemberben meghallgatásokat tartunk, s az ott nyújtott teljesítmény alapján részesülnek a zenészek a pénzből. Egyébként ezt is megszavaztattuk az együttesrel, s a 95 muzsikusból 92-en döntöttek úgy, hogy ez lesz a legjobb módja a pótlékok elosztásának. A próbajátékok után pedig kezdetét veszi a jubileumi szezon, s remélem sokat, sok helyen beszélnek majd a megújult pécsi zenekarról!

R. Zs.

Egy hagyományosan önálló és független zenekar története

Százötven éves jubileumát ünnepli idén a Budapesti Filharmóniai Társaság

Világviszonylatban is kevés együttes mondhat magáénak olyan hosszú történelmet, mint a Budapesti Filharmóniai Társaság, amely idén fennállásának százötven éves évfordulóját ünnepli. A zenekar alapszabályai is közel másfél évszázadosak, s az együttes ma is az egykori paragrafusok szellemében tevékenykedik. Egyébként is különleges zenekar az övék, amelynek működési elvei sokban hasonlítanak a Bécsi Filharmonikusokéhoz, csak a magyar együttes az itthoni utolsó öt évtized különböző hátrányait szenvedti ma is. Részben ennek a következménye, hogy a nagy múltú együttes az utóbbi esztendőben szakadatlan küzdelmet folytat a fennmaradásért, s bár a másfél évszázadot ősszel impozáns eseménysorozattal ünneplik, azt még nem tudják, hogy a szezon második felében miből fizetik ki koncertjeik közreműködőit. A bevételeikből és az állami támogatásból származó pénz ugyanis csupán erre az esztendőre elég. A Budapesti Filharmóniai Társaság történetéről, jelenéről és terveiről a Választmány elnöke, Melis Béla beszélt.

– Ahhoz, hogy igazán világos legyen, milyen alapelvek alapján és hogyan működik a Társaságunk, a megalakulásunknál kell kezdenem. Az elbukott szabadságharcot követően a magyar önállóságot sokan kultúránk segítségével próbálták kivívni, s ezek közé az emberek közé tartozott Erkel Ferenc is. Az 1838 óta működő Nemzeti Színház operatagozatának és zenekarának is ő volt a vezetője, s ennek az együttesnek a muzsikusi voltak azok, akik maguk döntöttek arról, hogy életre hívnak egy társaságot, amely zenekari koncerteket szervez önmaga számára. A kezdeményezés szellemi atyja Erkel volt, s az együttesben játszó Doppler-fivérekkel együtt 1853 augusztusában kezdték el kialakítani a zenekar szervezeti felépítését, sajátos önkormányzati rendszerét. Ezért került már rögtön a kezdetekkor a

társaság szó a nevükbe, s alakítottak egy bizottságot is, amely a mai Választmány ősül szolgálta. Erkel Ferenc felügyelete alatt megszervezték az első bérlétsorozatot, s mivel a Nemzeti Múzeumnak nem volt kész a szoborparkja, ezért a koncerteken befolyt pénz egy részét erre a célra ajánlották fel. A múzeum dísztermében 1853. november 20-án rendezték a legelső hangversenyüket, s ettől kezdve rendszeres résztvevői lettek a magyar koncertéletnek. A választott bizottság intézte a koncerteket, s ezek engedélyeztetését is. Ekkoriban még – a gyülekezést tiltó, s egyéb rendelkezések miatt – nem kerülhetett sor arra, hogy állandó zenekarrá váljanak, bár gyakorta léptek a közönség elé. Később, az 1867-es kiegyezést követően azonban már mód volt erre is, s megszületett a működési alapelveket, alapszabályt

tartalmazó, 32 paragrafusból álló irat is, amelyet ma a Bécsi Levéltárban őriznek. Az együttes számára a Bécsi Filharmonikusok szolgáltak mintául, hiszen a császárváros zenekara nyolc évvel idősebb, mint a miénk. Egyébként ők is tanultak tőlünk, átvették a bérleti rendszerünket. Egykori alapszabályunk első pontja ma is vállalt célt tartalmaz: „Az országos nemzeti színházi zenekar tagjai elhatározták, hogy Pesti magyar philharmoniai társulat cím alatt társulatot alakítanak, melynek célja kizárólag classicus becsű zeneművek előadása által a zeneművészet és különösen a magyar zene iránti érdeklődést mindinkább felébreszteni és állandósítani.” Ezek a paragrafusok a próbák rendjétől kezdve a honoráriumok elosztásáig a zenekar életének szinte minden elemét meghatározták.